

Ett **jämlikare** Motala är ett **starkare** Motala

Vänsterpartiets förslag till
Mål- och Resursplan för 2027 - 2029

Tillit

Jämlikhet

Omställning

Långsiktighet

Tillväxt

Bilden av Motala

FÖRUTSÄTTNINGAR, MÅL OCH MÖJLIGHETER

Dagens Motala är en kommun med möjligheter

För att exemplifiera en utveckling för Motala, som vi menar vore möjlig och lämplig med rätt förutsättningar, väljer vi att titta på scenariot att sjöstadsbegreppet skall nå de höjder som har förutspåtts.

Och dagens Motala är på flera sätt en kommun med hög potential! Inte minst livsmiljön kring boende och fritid är oslagbar. "Östergötlands sjöstad" är ett väletablerat begrepp och staden vill – kanske på goda grunder - bli "Hela Sveriges sjöstad".

Men förutsättningarna – inte minst de inre – saknas för närvarande. Det räcker inte att nöjt konstatera att stora delar av tätorten och kommunen ligger vid vatten. För att nå målet om "Hela Sveriges sjöstad" krävs en samlad och långsiktig strategi, där utgångspunkterna för närvarande är problematiska. Omfattande åtgärder behövs, som kräver såväl resursförstärkningar som genomgripande omställningar.

Utmaningarna består bland annat i att resursbehoven är större än resurstillgången sett till de verkliga problem som finns. Vi ser också att utvecklade visioner för vad Motala skall vara i framtiden saknas hos kommunens politiska ledning. Ekonomisk tillväxt förefaller vara det enda verktyget - och det enda målet.

Det krävs nämligen mer än detaljplaner för tusentals bostäder för att kommunen skall bli en magnet och förtjäna begreppet "Hela Sveriges sjöstad". I synnerhet inte när befolkningen minskar i antal. Det krävs ett visionärt ledarskap som ser helheterna, människorna, uniciteten, problemen och – inte minst - möjligheterna.

Och det krävs att målet är trovärdigt också i medborgarnas tankar vilket förutsätter en förmåga att engagera Motalaborna i ett framtidsinriktat visionsarbete. Ett sådant medborgarengagemang kan bara bygga på ett mått av tillit, att medborgarna har egna erfarenheter av en väl fungerande kommun. Om den grundläggande tilliten saknas finns inga förutsättningar för en god förankring och samspel mellan kommun och Motalabor, varken i ett utvecklande visionsarbete eller i vardagen. Och här finns för närvarande brister.

Att kommunledningen inser vidden av hur medborgarna ser på sin kommun visas av att "Bilderna av Motala" inte bara är ett uttryck i största allmänhet. "Bilderna av Motala" återkommer allt oftare som ett begrepp i planeringssammanhang som en strategisk faktor för såväl politik som profession.

Men bilden av Motala skapas inte i de centrala förvaltningarna, eller hos politiken, den skapas där ute, där Motalaborna möter kommunen i form av service, omsorg, utbildning, trafik, kulturskola, bygglov, alkoholtillstånd, bibliotekstider, listan kan bli lång. Bilden av Motala skapas således när kommunen möter Motalabornas behov av service och välfärd. Och om den bilden är god främjas tilliten. Idag är den problematisk.

Dagens Motala möter utöver detta en rad utmanande förutsättningar

Resurserna i form av skatteintäkter kommer att minska på grund av att antalet Motalabor i arbetsför ålder sjunker. Vi ser också att minskningen går allt fortare.

Behoven av insatser ökar till följd av flera faktorer.

- ✓ Den sociala och ekonomiska ojämlikheten fortsätter att skapa allt större klyftor.
- ✓ Behoven av omsorg ökar till följd av att antalet äldre ökar - och ökar i hög takt.
- ✓ Den lokala arbetslösheten är hög.
- ✓ Resultaten i skolan är fortsatt orimligt låga och utbildningsnivån i Motala är för låg.
- ✓ Behoven av elevhälsovård ökar till följd av stigande psykisk ohälsa bland ungdomarna.

Kompetensförsörjningen och den ökande kompetensbristen är en generell samhällsutmaning. Förmågan att attrahera arbetskraft kommer att vara avgörande om inte ambitionsnivån skall behöva sänkas. Detta måste man förhålla sig till både i ord och handling.

Till detta kommer viktiga negativa faktorer; befolkningen minskar och inte minst att tilltron till kommunen som politisk organisation är sviktande, både från allmänhet och näringsliv.

Det finns också ett antal ovissa faktorer som påverkar kommunerna

- ✓ osäkert kring inkommande generella och destinerade statsbidrag
- ✓ osäkerhet kring konjunkturförändringar som påverkar skatteintäkterna
- ✓ osäkerhet kring konjunkturförändringar som påverkar arbetsmarknaden
- ✓ osäkerhet kring konjunkturförändringar som påverkar inflyttningar
- ✓ osäkerhet kring säkerhetsläget

Trender måste brytas, tron på en framtid måste bli levande och få effekt

För att skapa en gemensam och positiv målbild hos Motalaborna behövs ett visionsarbete, som måste vara grundat på en avvägd blandning av realism och kreativitet, och med spaningar mot dåtid, omvärld och framtid som perspektiv. Arbetet måste präglas av långsiktighet och uthållighet, i kombination med nulägesanalyser och historiska kunskaper.

Vänsterpartiet ser utbildnings- och bildningsnivån som helt avgörande för en långsiktig och kreativ utveckling av kommunen.

För att överhuvudtaget få igång en trovärdig process måste föreställningen om att det saknas resurser brytas. Detta betyder att reformutrymme måste skapas

Resurser för utveckling saknas och måste därför skapas

Vänsterpartiet konstaterar således att det i stort sett saknas ekonomiskt utrymme för reformer för kommande år. Ändå finns det ett antal åtgärder som är helt nödvändiga för att i någon mån möta de konstaterade brister som är uppenbara - och nödvändiga för att i varje fall antydningssvis påbörja ett långsiktigt utvecklingsarbete mot identiteten som "Hela Sveriges sjöstad".

Därför är det nödvändigt att skapa ett utrymme för satsningar och därigenom stärka kommunens förmåga att möta nuet och framtiden. Se nedan.

DRIFTBUDGET- VÄNSTERPARTIETS FÖRSLAG

Reformutrymme skapas på följande sätt:

✓ Kommunalskatten höjs med 35 öre	40,0 mnkr
✓ Överskottsmålet bestäms till 1,3 %.	35,0 mnkr
✓ Belastning 2028 från investeringsbudgeten (ishall)	- 3,5 mnkr

Genom ovannämnda åtgärder skapas ett utrymme om 71,5 mnkr.

Övergripande

Vänsterpartiet väljer två begrepp som utgångspunkt för vårt budgetarbete – JÄMLIKHET och LÅNGSIKTIGHET.

Samtliga de förslag som Vänsterpartiet förtecknar i budgeten syftar till långsiktiga – och hållbara – effekter, där jämlikheten är både mål och medel.

Det jämlika samhället är ett samhälle som fungerar väl för såväl fattig som rik. Internationell forskning (Wilkinson-Pickett) visar att ojämlikhet leder till en rad centrala sociala och hälsorelaterade problem. Bland många exempel på samband kan nämnas att studieresultat och våld och kriminalitet korrelerar väl med graden av jämlikhet. På litet närmare håll har Östgötautredningen för folkhälsa upprepade gånger konstaterat att hälsolivån står i direkt proportion till socioekonomiska förhållanden.

I det kommunala perspektivet handlar det om att skapa förutsättningar för var och en att utvecklas utifrån sina förutsättningar. "...åt var och en efter behov" är inte bara en marxistisk fras, utan återfinns som tankebana i åtskilliga filosofier och religioner. Samhället skall finnas där för att lyfta de något svagare, och då krävs det resurser för detta.

När resurserna saknas (eller den politiska viljan) ökar ojämlikheten.

Skolan är nyckeln

Vi ser att den sektor som är allra mest avgörande för hur samhället utvecklas på kort och lång sikt är skolan. Utbildnings- och bildningsnivån i Motala är alltför låg och har varit det också historiskt.

Det konkreta exemplet kan vara när 7-åringen med röriga hemförhållanden inte heller hittar studielusten och studieron i skolan (kanske eftersom läraren istället måste ägna tid åt att dokumentera veckans utvecklingssamtal). Att läsövningarna då måste ske på egen hand leder till något svagare läsförmåga, vilket i sin tur leder till att förutsättningarna för gymnasiestudier försämras, och risken för framtida arbetslöshet därmed ökar.

Om kommunen skall ta steg framåt måste färre ungdomar avbryta sina studier, fler barn måste få bli sedda och stimulerade, färre hamna i ett tomrum som leder mot en destruktiv identitet och det måste

bli fler som nyfiket söker och tillägnar sig nya kunskaper. Såväl individ som inte minst samhället behöver att kompetens och kreativitet ökar.

Vänsterpartiets vision är att Motala – inom en tioårsperiod – skall vara känd som lärdomsstad. Det är hit man kommer för att skaffa kunskaper, för att forska, för att ta del av framkantskompetens, och för att utveckla och utvecklas. Sakområdena kan vara flera – sjöstadsbegreppet kan vara en självklar minsta gemensamma nämnare. Med det tekniska basåret som embryo kan utvecklingen riktas mot teknik inom exempelvis klimat-miljö-hållbarhet, där det redan idag finns en aktör i kommunen som har ambitionen att vara världsledande.

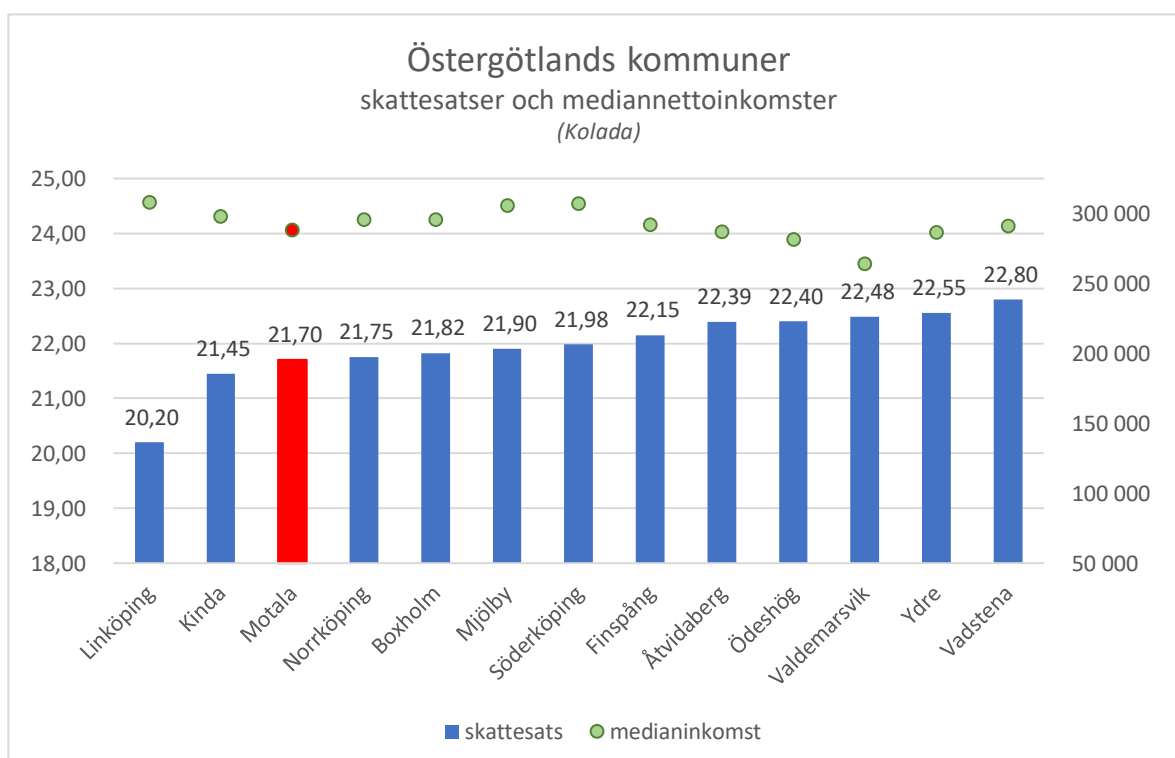
För detta krävs några saker – resurser, målmedvetenhet, framtidsspaningar och - framför allt - politiska visioner.

Kommentarer till finansieringsförslagen

Kommunalskatten är den minst lämpliga skatten att höja, eftersom den slår linjärt och drabbar dem hårdast som har svagast ekonomi. Kommunerna förfogar emellertid inte över någon annan intäktsökande åtgärd som inte är riktad och därför tvingas Vänsterpartiet föreslå en marginell uppjustering.

Situationen för kommunen visar också hur vi lokalt är beroende av statens insatser och syn på offentlig verksamhet. En betydande osäkerhetsfaktor är hur inkommande generella och riktade statsbidrag kommer att se ut. Behovet av höjd/sänkt kommunalskatt påverkas direkt av hur staten för tillfället ser på finansieringen av offentlig verksamhet.

Diagrammet visar att det knappast kan vara strategiskt orimligt att höja kommunalskatten. Idag har Motala det näst-näst lägsta uttaget i Östergötland. Vänsterpartiet föreslår att skatteuttaget i Motala justeras upp till 22,05 kronor, en ökning med 35 öre. Detta belastar medianinkomsttagaren med 97 kronor/månad och ger kommunen 40 miljoner för kvalitetshöjningar.

Diagrammet belyser kommunmedborgarnas utrymme att betala kommunalskatt. Ju högre medianinkomst, desto mindre känsliga för skattehöjningar. För Motalas del synes inte frågan vara kritisk, en symbolisk skattehöjning kan fungera, OCH skapa ett utrymme för reformer.

Överskottsmålet kan justeras ner. I tider av ansträngd ekonomi behöver ett möjligt överskott i verksamheterna utnyttjas för verkliga reformer. Att rusta människor och förebygga samhällsliga kostnader är mer effektivt än att spara för att hantera kostnaderna när dom annars kommer.

Politiska prioriteringar - drift

Vänsterpartiet lyfter här 16 konkreta punkter där vi menar att förändringar bör ske. Dessvärre finns inte ekonomisk kapacitet att fullt ut genomföra alla, vi tillför totalt 82 mnkr och respektive facknämnd avgör hur de tillförda medlen skall fördelas mellan de aktiviteter som noteras nedan.

KOMMUNSTYRELSEN

3,5 mnkr

Kommunstyrelsen har genom sitt personalutskott och i övrigt sin ledande roll det övergripande ansvaret för kompetensförsörjningen, vilken är helt avgörande för den kommunala verksamheten. För ökad attraktivitet krävs bland annat ett arbete inom hela kommunen mot ett förhållningssätt som har formulerats av den statliga Tillitsdelegationen, benämnt "Tillitsbaserad ledning och styrning".

Detta område måste prioriteras och tilldelas resurser för projektstart.

- ✓ Tillitsbaserad ledning och styrning
- ✓ Lönebildning, 0,1 % utöver SKR:s parametrar

BILDNINGSNÄMNDEN

47,2 mnkr

Kommunens resursfördelningsmodell resulterar i att Bildningsnämnden tappar medel inför 2027. Konsekvensen kunde vara rimlig om nämndens verksamhet och resultat hade varit stabilt godtagbara, vilket inte är fallet. Bildningsnivån i Motala är alldeles för låg och skolans resultat ligger långt under vad som behövs i en kommun som vill utvecklas. Skolans kompensatoriska uppdrag kräver goda resurser.

Därför är resursfördelningsmodellen egentligen inte tillämplig, Bildningsnämnden behöver få ett offensivare uppdrag, och väsentligt utökad kapacitet såväl omgående som långsiktigt. Det är vår övertygelse att stora delar av kostnaderna för de insatser inom skolan som vi föreslår, återkommer som framtida minskningar av kostnaderna hos socialtjänsten. Men framför allt utgör förslaget en – åtminstone symbolisk – start på en mer visionär samhällsutveckling. Vi skriver i ett tidigare avsnitt att Motala inom en tioårsperiod skall vara känd som lärdomsstad.

Dessvärre ser vi att vårt förslag om tillskott till Bildningsnämnden är helt otillräckligt och närmast symboliskt, men ekonomiska förutsättningar för en seriös och mer genomgripande ambitionshöjning saknas.

Vänsterpartiet förtecknar en rad åtgärder, där vi menar att de som finns högst på listan är mest angelägna. Nämnden och professionen fördelar i övrigt de tillförda medlen efter sin bedömning.

- ✓ Minskade barngrupper i förskolan
- ✓ Campus
- ✓ Elevhälsovården dimensioneras efter behov
- ✓ Ökad lärartäthet, grundskola och gymnasium
- ✓ Skolfrukost för högstadiet
- ✓ Återställ kulturgarantin fullt ut, återställ och utöka El Sistema
- ✓ Återställ och utöka stödet till folkbildningen
- ✓ Gratis kollektivtrafik för ungdomar

SOCIALNÄMNDEN

30,5 mnkr

I den nya Socialtjänstlagen kommer förebyggande arbete och samverkan mellan skilda aktörer att återkomma som ett prioriterat förhållningssätt.

I sin verksamhetsanalys har Socialnämnden särskilt markerat en insats som faller just inom området "förebyggande" – Dagverksamhet för äldre. Vänsterpartiet ser därför det som lämpligt att särskilt prioritera sådana aktiviteter.

Minutstyrningen inom hemtjänsten måste brytas, resurser måste tillföras och anpassas efter aktuella behov, och inte minst efter frontpersonalens professionella bedömningar. Inriktningen är angelägen, primärt ur brukarsynpunkt men också utifrån ett arbetsmiljöperspektiv och kommunens förmåga att rekrytera medarbetare.

Också förslaget om att införa fler intraprenader inom omsorgerna syftar till att öka kommunens attraktionskraft som arbetsgivare.

Nämnden och professionen fördelar i övrigt de tillförda medlen efter sin bedömning.

- ✓ Hemtjänsten – resurser och organisering
- ✓ Korttidsplatser, vårdmodul
- ✓ "Mina timmar" inom omsorgerna
- ✓ Slopad karenssdag för frontpersonal
- ✓ Fler intraprenader inom omsorgerna

TEKNISKA SERVICENÄMNDEN

0,5 MNKR

- ✓ Ökad fastighetsdrift

Politiska prioriteringar - investeringar

ISHALL

Vänsterpartiet ser ett behov av en ishall för bland annat bandy. Hallen byggs på befintlig plats över nuvarande Isstadion. Motiven är flera, alltifrån ungdomars behov av rörelse och motion, till kommunens önskade identitet som evenemangsstad.

Budgeterad produktionskostnad: brutto 150 mnkr. Avgår: planerade investeringar på Isstadion, 2 x 30 mnkr. Beräknad belastning i 2028 års driftbudget 3,5 mnkr.

Resursfördelning

Resultatbudget

Det budgeterade resultatet för 2027 uppgår till 1,3 procent av skatter och bidrag, motsvarande 46 mnkr. För planåren 2028–2029 beräknas resultatet uppgå till 1,3 procent. Intäkterna från skatter och generella statsbidrag baseras på SKR:s prognos från april, och någon säkerhetsmarginal för att hantera variationer i skatteunderlag eller inflation har inte lagts in. En skattehöjning med 35 öre från 2027 är inkluderad i budgeten.

Resultatbudgeten inkluderar planerade effektiviseringar och ransoneringar om 46 mnkr under 2027, samt ytterligare 78 mnkr år 2028 och 67 mnkr år 2029. Den samlade nivån på effektiviseringar, ransoneringar och det prognostiserade resultatet skapar ett ekonomiskt utrymme för politiska prioriteringar med ökade budgetanslag om 82 mnkr 2027, ytterligare 12 mnkr 2028 och 10 mnkr 2029.

Avskrivningar och finansiella kostnader ökar successivt under perioden som en följd av den höga investeringstakten.

Mnkr	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Verksamhetens nettokostnad	-3 267	-3 341	-3 422
Avskrivningar	-218	-245	-258
Verksamhetens nettokostnader	-3 485	-3 586	-3 679
Skatteintäkter	2 535	2 607	2 708
Generella statsbidrag och utjämning	1 035	1 085	1 098
Verksamhetens resultat	86	106	126
Finansiella intäkter	9	9	9
Finansiella kostnader	-48	-67	-86
Årets resultat	46	48	49
Årets resultat i % av skatter och bidrag	1,3%	1,3%	1,3%
<i>Årets resultat exkl exploatering</i>	<i>31</i>	<i>32</i>	<i>10</i>
<i>I % av skatter och bidrag</i>	<i>0,9%</i>	<i>0,9%</i>	<i>0,3%</i>

Exploateringsbudget

Med markexploatering avses åtgärder för att anskaffa, bearbeta och iordningställa råmark för byggnation av bostäder, samhällsbyggnader, industrier, affärsverksamhet etc. I exploateringsverksamheten ingår utbyggnad av infrastruktur såsom gator, grönområden och VA-anläggningar.

Den generella inriktningen av exploateringsprojekt är att den finansieras via försäljningsinkomster. För varje exploateringsprojekt beslutar kommunstyrelsen om en exploateringskalkyl som fastställer projektets budget i form av förväntade utgifter och inkomster.

Budgeten för exploateringsverksamheten återfinns dels i resultatbudgeten avseende årets intäkter för exploatering samt årets kostnader för detaljplanering och andra driftkostnader. I investeringsbudgeten återfinns utgifter för utbyggnad av exploateringsområden.

Projekten innebär normalt sett att inkomsterna kommer ett eller flera år efter att kommunen haft utgifter. Eventuella över- eller underskott av exploateringen redovisas som vinst eller förlust i resultaträkningen.

Kommunen har förutsättningar för tillväxt genom god planreserv för bostads- och verksamhetsmark och har en tydlig strategi i att skapa tillväxt genom utveckling av attraktiva och unika områden, exempelvis centrum, Kanalstaden och Varamon. Dessa områden tillsammans med befintlig planreserv och färdigställande av exempelvis sjönära småhustomter i Dynudden och verksamhetsmark i Norrsten, gör att kommunen kan möta behov och skapa tillväxt.

Exploatering bostäder

Under perioden 2027-2029 planeras ca 101 bostäder färdigställas varav 52 i Motala tätort och 49 i Borensberg. Här ingår både kommunala och privata projekt. Det finns ett behov av bostäder i Motala och Borensberg, då främst efterfrågan på möjligheten att bygga småhus. Den kommunala tomtkön består av ca 400 intressenter. Under 2022 släpptes ett 60-tal småhustomter i området Bråta Hagar i Borensberg och fler småhustomter är på gång i Norra Bråstorp i Motala, med planerat färdigställande av infrastruktur i etapp 1 2028. Detaljplanen för Dynudden etapp 2 har vunnit laga kraft och där planeras för 17 småhustomter till tomtkön. Även markanvisning pågår för byggnation av radhus och i kommande markanvisningar blir det även flerbostadshus. Planering för småhustomter pågår även i Djurkälla. Då risken finns att detaljplanen överklagas är det svårt att prognostisera när ett genomförande kan påbörjas.

I område Bergsätter har detaljplanen för område Bergmossen vunnit laga kraft och privat exploatör beräknas påbörja byggnation under 2027 för etapp 1 med ca 24 bostäder i enplansbostadsrätter.

I Västra Lund påbörjas utbyggnad av VA för möjliggörande av byggnation av 5 småhus inom äldre, befintlig plan. Tomterna släpptes i tomtkön och samtliga tomter är reserverade till deltagare i tomtkön till november 2026.

Det pågår arbete med bostadsprojekt i centrum. På Buntmakaren 9, som är kommunens fastighet, har avtal tecknats med privat exploatör för byggnation av flerbostadshus. På den privatägda fastigheten Plåtslagaren 7, finns möjlighet för tillbyggnad med bostäder. Kommunen

har också en markanvisning med HSB i kvarteret Bagaren. Där planeras ett flerbostadshus med ca 45 bostadsrätter. Med totalt ca 250 nya bostäder i dessa tre projekt skapas goda möjligheter för utveckling av de verksamheter som finns i centrum. Att planera för stadsutveckling inom det område som kallas Kanalstaden är prioriterat, vilket möjliggör för ett helt nytt bostadsområde med ett stort antal nya bostäder i centralt läge.

Fokus ska också vara att möjliggöra för bostäder i kommunens mindre orter. I Fornåsa planeras för en ny detaljplan för bostäder och i Klockrike har kommunen förvärvat mark och planerar för ny detaljplan, även här för bostäder. Kommunen arbetar fortlöpande med att identifiera strategiska markförvärv för kommande exploateringar.

Exploatering verksamheter och övrigt

I kommunen finns ledig mark för både industri och handel. För att vara attraktiva för nya verksamhetsetableringar är det viktigt att det finns alternativa områden som passar olika verksamheter. En ny detaljplan för Norrsten etapp 2 har antagits, men överklagats. Planerad utbyggnad av infrastruktur skjuts upp tills planen vunnit laga kraft. Det finns lediga tomter i Norrsten etapp 1. Kommunen har också förvärvat fastigheter i strategiskt läge i Norrsten. Efter tillträde planeras för att ny detaljplan ska upprättas. I område Bråstorp finns lediga tomter kvar för verksamhet. I Borensberg finns ledig verksamhetsmark i Erstorp etapp 1 och möjlighet att bygga ut även etapp 2 med infrastruktur.

Detaljplanerna för Varamon har vunnit laga kraft i september 2025, därmed har kommunen en markreserv i strategiskt läge för stora besöksetableringar. Detaljplanen för idrottscenter vid riksväg 50 är sedan tidigare en del av markreserven.

Investeringsbudget

Kommunfullmäktiges beslut om investeringar innebär att en totalram för investeringsutgifterna för varje år fastställs. Investeringsramen är fördelad på huvudkategorierna lokalinvestering, utvecklingsprojekt för tillväxt, exploatering, nämndernas investeringar samt vatten- och avfallsnämndens investeringar. Kommunstyrelsen fattar projektbeslut inom de fastslagna ramarna för lokal- och tillväxtinvesteringar. Nämnderna ansvarar för fördelning av sina investeringsramar. Sammantaget uppgår ramen för investeringsutgifter år 2027 till 850 mnkr.

Med anledning av ny politisk organisation för mandatperioden 2027-2030 sker justeringar i ansvarsfördelning mellan Tekniska servicenämnden och Samhällsbyggnadsnämnden. Samhällsbyggnadsnämndens uppdrag renodlas i högre grad inom myndighetsområdet. Från och med år 2027 kommer därmed inga investeringar hanteras inom Samhällsbyggnadsnämnden. Tidigare års investeringar hos Samhällsbyggnadsnämnden hanteras istället hos Tekniska servicenämnden från och med år 2027.

Ramen för lokalinvesteringar är uppbyggd genom en antagen projektlista med uppskattade volymer och tidpunkter. Mot bakgrund av osäkerheter i pågående förstudier av lokalinvesteringsprojekt kopplat till bl.a. tid, omfattning och inriktning föreligger det en osäkerhet för vilket år den faktiska investeringsutgiften för varje projekt uppkommer. Därför görs ett avdrag på totala lokalinvesteringsutgifter för åren 2027-2029 medan den ursprungliga investeringsutgiften för varje projekt ligger kvar.

Utgångspunkten är att investeringsutgifterna i huvudsak ska vara självfinansierade genom årets resultat samt årets avskrivningar. För perioden 2027-2029 kommer investeringsutgifterna ligga väsentligt över självfinansieringsutrymmet och upplåning kommer att krävas.

Mnkr	Ramar 2027	Ramar 2028	Ramar 2029
Total investeringsram	850	852	761
Projektbeslut lokaler, tillväxt, exploatering	515	516	399
Lokalinvestering	456	431	345
Pågående	331	516	245
Planerade	155	5	120
Avdrag	-30	-90	-20
Utvecklingsprojekt för tillväxt	29	29	9
Exploatering	31	56	45
Nämndernas investeringar	188	182	155
Kommunstyrelsen	65	46	34
Bildningsnämnden	13	21	13
Samhällsbyggnadsnämnden	0	0	0
Socialnämnden	3	4	3
Tekniska servicenämnden	108	112	105
Investeringar Vatten- och avfallsnämnden	147	154	208

Balansbudget

Mnkr	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Tillgångar			
Anläggningstillgångar (materiella och finansiella)	4 088	4 696	5 199
Bidrag till statlig infrastruktur	9	9	9
Förråd	50	50	50
Fordringar	395	395	395
Kassa och bank	81	81	81
Summa omsättningstillgångar	526	526	526
Summa tillgångar	4 623	5 231	5 734
Eget kapital och skulder			
Eget kapital	-1 731	-1 779	-1 828
Avsättning för pensioner mm.	-165	-165	-165
Skulder	-2 728	-3 287	-3 742
Summa eget kapital och skulder	-4 623	-5 231	-5 734

Finansieringsbudget

Mnkr	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Den löpande verksamheten			
Årets resultat	46	48	49
Årets avskrivningar	218	245	258
Kassaflöde från den löpande verksamheten	265	292	307
Investeringsverksamheten			
Investering i materiella anläggningstillgångar	-850	-852	-761
Finansieringsverksamheten			
Ny upptagna lån	585	559	454
Årets kassaflöde	0	0	0
Likvida medel vid årets början	81	81	81
Likvida medel vid årets slut	81	81	81

Finansiella nyckeltal

	Prognos 2027	Prognos 2028	Prognos 2029
Årets resultat / skatter och bidrag	1,3%	1,3%	1,3%
Självfinansieringsgrad*	31,7%	35,5%	47,1%
Soliditet inkl. pensionsförpliktelser	22,4%	21,3%	20,7%
Låneskuld, andel av skatter & bidrag	53,1%	66,5%	76,5%
Nettokostnadsutveckling**	5,8%	3,1%	2,4%

*Avser årlig självfinansiering i den skattefinansierade verksamheten

**Avser nettokostnadsutveckling per invånare för alla verksamheter. 2027 i jämförelse mot budget 2026